

“La postguerra va ser especialment desesperadora per a la dona anglesa”

Sarah Waters (Pembrokeshire, Galles, 1966), autora de *Besar el vellut* i *Falsa identitat*, ha deixat l'Anglaterra victoriana per la dels anys quaranta del segle XX, travessada per la segona guerra mundial. *La ronda de nit* ha estat publicada per La Magrana.

—Parleu de tres anys a la vida dels vostres protagonistes, 1941, 1944 i 1947, és a dir, durant dues etapes, ben separades, de la guerra i durant la postguerra. Però presenteu els tres blocs en ordre invers, reculant en el temps. Per què?

—No ho havia pas planejat així. En principi només volia parlar de la postguerra, però després vaig veure que em calia descriure el procés que els havia fet arribar al punt on es troben el 1947. Vaig veure que els personatges estaven massa cremats, que seria injust que els lectors només els coneguessin d'aquesta forma i seria bo de saber com eren abans.

—Creieu que, a banda dels perills de mort i destrucció que comporta tota guerra, la postguerra va ser, per a Anglaterra, una època més depressiva, més desesperadora?

—No es pot comparar el drama d'una guerra amb el d'una postguerra, però sí, és això. És el que la meua novel·la reflecteix. Durant la guerra, la gent es va acostumar a una vida familiar i social, a una vida quotidiana, nova. I tenien més esperances durant la guerra perquè pensaven que quan arribés la pau el món seria millor. Però a l'Anglaterra de la postguerra immediata hi va haver com un *anticlima*, un clima pla, gris i depressiu, que sobretot va afectar les dones. A la guerra, les dones van agafar papers dels homes, com ara conduir ambulàncies i treballar a la fàbrica. I aquesta llibertat, aquesta sensació de ser lliures i independents, es va acabar a la postguerra, quan la dona es va haver de quedar a casa. La personalitat de la Kay és la que ho simbolitza més bé. A la guerra va ser una heroïna, conduint ambulàncies, i després no és res.

—A més, en un país molt empobrit, que, tot i haver guanyat la guerra, passa de ser un imperi a necessitar l'ajut exterior per a no patir fam.

—Totalment. L'imperi es comença a esmicolar. Es perd l'Índia i moltes colònies i això és molt dur.

Sarah Waters ja té tres llibres publicats en català, tots a La Magrana. El nou és *La ronda de nit*.

—Normalment, quan l'escriptor retrata una època, tria personatges variats. Però no heu volgut que la societat anglesa hi quedés representada. Són gent del carrer que semblen triats a l'atzar. Per què?

—Són gent de la ciutat que es coneixen per mitjà de la feina i que mantenen una relació molt estreta. Això és significatiu del temps de guerra, quan la vida, com les famílies, és com fragmentada. Per a molta

gent això va ser negatiu, però per a uns altres va ser un factor estimulador perquè d'alguna manera et podies reinventar a tu mateixa, introduint-te en grups amb els quals abans no tenies possibilitat de relacionar-te.

—Des de la primera pàgina, feu entrar el lector en la vida quotidiana dels personatges, hora a hora, minut a minut, sense haver-los presentat abans. Aquesta tècnica literària no demana un esforç al lector?

—Sí. La novel·la no segueix l'esquema tradicional i sí, cal que el lector faci un esforç. Per a mi era un repte escriure així. Tant l'autora com el lector cal que mantinguin un estat de tensió permanent pròxim a l'estrès. És l'efecte que busco. Finalment, la història hi és i hi queda completada i el lector només ha d'acabar fent encaixar les peces.

—Les idees sobre l'època i els personatges les teníeu ben definides abans de redactar la novel·la o es van perfilant durant la redacció?

—Totes dues coses alhora. Tenia clara la personalitat de les tres protagonistes i tenia clar el moment històric. Havia de donar als meus personatges unes arrels ben fortes i esperar que creixessin durant la redacció.

—Què us va fer decidir per aquesta època de la postguerra?

—Volia fer una novel·la malenconiosa, sobre la pèrdua, i em va semblar que aquest període era l'ideal.

—Per què són tan llargues, les vostres novel·les?

—Volia fer-la més curta però no entra en la meua manera de fer. Sempre vull dir més coses, parlar de noves situacions, anar introduint més personatges.

Lluís Bonada